

Korte handreiking uitleg huisvredebreuk

Huisvredebreuk in ziekenhuizen

Voor ziekenhuizen bestaat de mogelijkheid om mensen een waarschuwing en/of een toegangszegging te geven. Voordat hiertoe wordt overgegaan, moet aan een aantal voorwaarden voldaan zijn. Dit heeft te maken met artikel 138, dat gaat over huisvredebreuk, van het Wetboek van Strafrecht.

Wettekst van artikel 138 Strafrecht.

1.

Hij die in de woning of het besloten lokaal of erf, bij een ander in gebruik, wederrechtelijk binnendringt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van of vanwege de rechthebbende aanstonds verwijdert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.

2.

Hij die zich de toegang heeft verschaft door middel van braak of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum, of die, zonder voorkennis van de rechthebbende en anders dan ten gevolge van vergissing binnengekomen, aldaar wordt aangetroffen in de voor de nachtrust bestemde tijd, wordt geacht te zijn binnengedrongen.

3.

Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.

4.

De in het eerste en derde lid bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien twee of meer verenigde personen het misdrijf plegen.

Wat is een ziekenhuis eigenlijk?

Wat is een ziekenhuis eigenlijk: een woning, een huis? Op zich is een ziekenhuis natuurlijk geen woning of huis zoals dat in de volksmond wordt gebruikt. Het is een besloten lokaal met een erf. Veel mensen denken daarom dat artikel 139 van het Wetboek van Strafrecht, dit gaat over lokaalvredebreuk, van toepassing is bij ziekenhuizen. In artikel 139 is echter alleen sprake van lokalen die bij de openbare dienst in gebruik zijn, denk hierbij aan een gemeentehuis (sociale dienst). Een ziekenhuis is een besloten lokaal en valt hier dus niet onder. Artikel 138 is daarom wèl van toepassing op ziekenhuizen. Artikel 138 wordt zoals gezegd in de volksmond Huisvredebreuk genoemd, maar hier wordt ook een besloten lokaal in benoemd.

Bij een ander

Huisvredebreuk kan alleen gepleegd worden bij iemand anders, dus

niet in je eigen huis. In een huis (thuis) is altijd iemand de hoofdbewoner. In feite bepaalt die persoon wie er in die woning aanwezig mag zijn of naar binnen mag. In de praktijk bepalen de gezinsleden dat samen en is het in feite gedelegeerd.

In een ziekenhuis ligt dat anders. Daar is de voorzitter van de Raad van Bestuur de eigenaar, de 'hoofdbewoner'. Hij of zij mag namens de organisatie / instelling bepalen wie er wel of niet toegang heeft of er mag verblijven.

In bijvoorbeeld het uittreksel van de Kamer van Koophandel staat vermeld wie de voorzitter van de Raad van Bestuur van de organisatie/instelling is. Dit uittreksel is een officieel gewaarmerkt bewijs dat uw bedrijf ingeschreven staat in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.

In de praktijk zal deze voorzitter van de Raad van Bestuur niet dagelijks aanwezig zijn en ook geen tijd hebben om voor elke persoon te bepalen of die er wel of niet in mag. Bovendien heeft het ziekenhuis een open karakter. De toegang is vaak letterlijk en figuurlijk laagdrempelig. De voorzitter van de Raad van Bestuur heeft die controlerende taak dan ook meestal overgedragen aan het hoofd beveiliging van het ziekenhuis. Het mandateren van het hoofd beveiliging (of een ander) door de voorzitter van de Raad van Bestuur dient schriftelijk te gebeuren. Is er een calamiteit en wordt de politie ingeschakeld, dan komt zo'n schriftelijke mandatering goed van pas. Het is verstandig om bij een aangifte bij de politie een kopie van zowel het uittreksel van de Kamer van Koophandel als van de mandatering bij te voegen.

Wederrechtelijk binnendringen of wederrechtelijk vertoeven

Wederrechtelijk wil eigenlijk niets anders zeggen dan zonder enig recht. In dit geval dus zonder enig recht van de voorzitter van de Raad van Bestuur of iemand die door die voorzitter is gemandateerd.

Niet op eerste vordering verwijderen

Wat is een vordering eigenlijk? Vroeger werd gedacht dat er letterlijk gezegd moest worden: "Ik vorder dat u..... (onmiddellijk mijn huis uit gaat)". Dit hoeft niet. Duidelijk zeggen " ER UIT, NU" is al voldoende. Dit moet wel gezegd worden door de eerder genoemde voorzitter van de Raad van Bestuur (die is de rechthebbende) of door de gemandateerde. Dit hoeft niet alleen het hoofd beveiliging te zijn, maar kan best aan meerdere personen gedelegeerd zijn. Bijvoorbeeld ieder afdelingshoofd.

Als iemand het ziekenhuis binnenkomt dan komt daar meer bij kijken. Die persoon is namelijk niet binnengedrongen zonder recht. Dat is die persoon wel wanneer dit duidelijk aan hem / haar kenbaar is gemaakt, bijvoorbeeld door te roepen: " ER UIT, NU".

Mits hij of zij niet doof is, dan weet die persoon dat hij geen recht meer heeft binnen te zijn of naar binnen te gaan. In artikel 138 staat echter dat men na er zonder recht te zijn binnen gedrongen of daar te zijn, zich na een vordering niet hoeft te verwijderen. In feite moet er dus nog een keer gevorderd worden. De eerste keer is dus om iemands aanwezigheid van rechtmatig naar onrechtmatig te veranderen. De tweede keer is om aan de eisen van het wetsartikel 138 te voldoen.

Hoe bewijs je nu dat iemand ergens niet mag zijn? Dit kan bijvoorbeeld door beeld- en geluidopnamen te bewaren. Maar natuurlijk ook door getuigen te hebben. In de praktijk vraagt de politie die iemand eruit moet zetten vaak aan de rechthebbende of die alsnog tweemaal wil vorderen. Soms is dit wettelijk helemaal niet meer nodig, maar vanwege het bewijs wel slimmer. Gaat die persoon niet weg, dan treedt de politie op als getuige. Een beter bewijs is vaak niet te krijgen.